

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam, za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvoje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Ogerske denarne in železnične stiske.

Iz Ogerskega 24. jul. [Izv. dop.]

Kakor znano, prevzel je lani ob tem času, ali malo pozneje, konzorcij Rotschild efektuiranje našega državnega posojila 153 milijonov goldinarjev proti zalogi državnih posestev, obsezočih kakih 400 kvadratnih milij. Prvo polovico posojila je izplačal konzorcij takoj, ter za njo sprejel državna dolžna pisma. Ko je pa naše finančno ministerstvo vplačano prvo posojilno polovico do zadnjega noviča potrosilo, pozvalo je konzorcij, da naj tudi še drugo polovico posojila izplača. Konzorcij je pa na ta poziv reklo, da zavoljo denarne krize egle druge polovice posojila naenkrat izplačati ne more, da je pa pripraven, našo državno blagajno s potrebnim gotovino zalačati. Naša vlada je v ta konzorcijev predlog privolila, nesluteča niti naj menj, kakšna nakana je za njim skrita. Konzorcij je začel našo državno blagajno zalačati, kolikor so ravno nepokriti tekoči izdatki zaloge potrebovali. Prigodom saborske razprave o podelenji koncesije za Temešvar-Oršovske železnico pokazalo se je naenkrat, zakaj je konzorcij tako ravnal. Konzorcij za posojilo, in konzorcij za delanje železniške proge Temešvar-Oršova je namreč eden ter isti konzorcij. Ker se je konzorcij bal, da naša vlada in naš sabor koncesije za rečeno železnicu podelila ne bodela, zagrozil se je konzorcij najprej vladu, da državne blagajne ne bode več z denarjem zalačali, če mu ne izposluje v drž. zboru zadevno koncesijo. Kaj je bilo vlasti storiti? Brez denarja se ne da vladati. Vlada je bila prisiljena, da se zopet ona od svoje strani drž. zagrozi, da bo odstopiti morala, če drž. zbor koncesije ne podeli. Zborova večina se je te vladine grožnje prestrašila, ter je res, kljubu ostrom filipikam opozicije, v koncesijo privolila. To je bila teška žrtva od vlade in od drž. zpora konzorciju prinesena. Iz nje se pa da nauk posneti, da naša državna samostalnost na celo tenek niti visi, da jo tako rekoč Rotschildov konzorcij v svojih rokah ima. Dokler konzorcij našo drž. blagajno zalača: smo, — če jo pa ne bode več zalačali: pa nijsmo več. — S to žrtvo konzorcij pa še nij nasičen! Konzorcij bode šel, kakor se čuje, še dalje. On je baje izjavil, da bode drugo polovico posojila samo potem izplačal, če poroštvo za njo cela monarhija prevzame. Avstrija pa poroštva bogme ne bode zastonj prevzela. Dala se bode za to debelo plačati. S čem drugim bode pa Ogerska poroštvo druge monarhijine polovice plačala, nego z alkvotnim delom svoje državne samostalnosti?! Oj ta grdi, grozovito

neusmiljeni konzorcij! Na Dunaji se je tedaj uže začelo za plašč naše državne samostalnosti igrati. Slepstvo naše drž. samostalnosti bliža se očividno svoemu „krahu.“ To vse uvidevajo naši Magjari, vendar so pa še zmirom tako zaslepljeni, da še zmirom ne uvidijo, da morejo samo s pomočjo drugih narodnosti svojo drž. samostalnost utrditi in obraniti, pa se ve da samo pod tem pogovjem, da jim pravični postanejo, kar pa nikoli ne bodo, — poprej poginejo sami!

Ljubljanska učiteljska pripravnica.

(Poslano.)

(Konec.)

Telovadstvo gotovo mladini koristi. A v pripravnici nij o telovadbi niti duha niti sluba. Le „zgodovina telovadbe“ se uči, i ono malo, kar bi pozneje kot učitelji rabili, namreč, hoditi, skakati in še nekatere vaje, in to vsa leta. Po pravici smem reči, da to nij nikaka telovadba, ker se duh uže čisto utrudi, ko je vedno eno in isto, in se udje tudi nič ne ogibijo, marveč boleha. More pa kdo reči, da se zgodovina telovadbe tem pametnejše podučuje. A tudi ta se je zmotil, kajti ta zgodovina nij nič druga, kakor kar v vsaki zgodovini starih Rimljancov in Grkov najdeš; in kar učitelj o telovadbi onih narodov pripoveduje, to vedo pripravniki prav dobro in še dosta bolje. Dokaz temu je, da učitelj trdi, da so bile olimpijske igre bogu Jupitru v čast posvečene, a vsak pripravnik ve, da takrat Grki niso Jupitra niti poznali. Kakor se v drugih predmetih nič na prihodnji stan učiteljski ne ozira, tako tudi v tem, in ko bi se kaj ozišalo, podučevala bi se vsaj telovadba v domačem slovenskem jeziku, ker pripravnik rabi potem v praksi slovenske terminologije, če bode v stanu slovensko mladino telovadbe učiti. — Pa mari nemška pedagogika ne zahteva, da bi se slovenska mladina nemški podučevala?

H konci pretresimo pa še nekoliko stanje pripravnice in posebne običaje njenih učiteljev. Kakor sem bil uže omenil, bilo je ono leto 43 pripravnikov. Od onega časa kar se manjša število pripravnikov zavod vedno bolj odevetava. To dokazujeti naj bolj število: 43, kolikor pripravnikov bilo je 187 $\frac{2}{3}$ leta in pa 34 kolikor jih je letos. Torej vedno večje pomanjkanje učiteljev, pripravnikov pa vedno manj. Kje more se uzrok iskati, da se je veselje s katerim so dijaki v pripravnico hodi, toliko ohladilo? Tega krivi so — učitelji pripravnice sami. Obetali so jim namreč večjo prostost, nego jo imajo v srednjih šolah. Vsakemu so državno podporo zagotovljali, in v pripravnici zvali so jih z „gospodom“. Ker so dijaki videli prednosti,

katerih druge enakorodne šole nemajo, šli so v pripravnico. Vsak je znal ceniti prostost, in posebno ubožni dijaki mislili so si: v pripravnici izgubile se bodo vse nadlage in težave, vsaj dobor „stipendijo“ in črez par let sem nedovisen učitelj. A kako so se zmotili! ter se je žalostna sedanjost in prava stran pripravnice pokazala! Najpred je zginol — sicer praktično nepomenljiv a za mlade ljudi ne malomaren — predikat „gospod“ iz pripravnice, za kar se tudi pripravniki niso dosta zmenili akopram jih je to osramotilo, da so na enkrat zopet dečaki postali. Mislili so si pa: vsaj nam še ostaje zlata prostost; te nam ne morejo vzeti. A tudi zdaj so brez krčmarja računili. Res je, ne naenkrat so učencem vso prostost, kar je mladenič v teh letih uživati sme, vzel, ampak polagom in počasi; zdaj je prišla ena prepoved, zdaj druga, kakor črv, ki dalje in dalje v lesu rije in grize, da mu slednjic ne ostane druga, ko prah. Vsak ve, da se s prenapetimi ukazi nič ne doseže, in pripravnico take drakonične postave le podkopljavajo. Mesto da bi prepad, ki je uže prej bil mej pripravniki in njihovimi učitelji, zmanjšali, razširili so ga bili s temi določbami še bolj. Dobro pa tudi vedo, da tacega postopanja s pripravniki, napredok šole ne zahteva. A kaj je takemu učitelju za napredok šole mar, ki pravi: mir ist an der Liebe der Lehramtskandidaten nichts gelegen, kakor se je bil učitelj telovadbe izrazil, ko so mu pripravniki svojo tožbo izrekli. — Torej naši pedagogi ne potrebujo ljubezni in spoštovanja učencev? Hočejo-li biti despotje, katere le vse uboga in sluša iz strahu pred jimi? Ali ne vedo, da morejo pripravnico z tacim početjem prej ob dobro ime pripraviti nego povzdigniti? Kdo bo šel v pripravnico, če učitelji dijaka z imeni, kakor: „flegel“ i. t. d. častijo? to v pričo njegovih součenci? Nasledki tega so, da pripravniki izgube veselje za učenje in da ne spoštujejo svojih učiteljev, katere bi kot učenci morali ljubiti.

Te vrste niso pisane, da bi se le grajalo, nego pisec in vsak narodnjak želi, da bi se napake popravile in da bi zavod, ki ima tako veliko nalogu, povzdignil se in popravil. A ker se pravi „a capite piscis foetet“ treba je reformiranje od glave dol.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 27. julija.

Nova „Katoliška“ stranka se baje v Avstriji snuje, kakor je v dunajskih časopisih brati. Ta ima namen ločiti se od narodnih elementov, to je od Slovanov. — Če se res ustanovi, naj se le, nam bo prav, kajti baš ker so se ti nemški sebični

ultramontanci, ki so brez vsega vpliva, vedno nam Slovanom usiljevali kakor sitne muhe, škodovali so nam pred omikano Evropo jako veliko. Naj torej pokažejo pravo lice, saj razumnejši mej Slovani jih itak poznajo, da nas le rabiti hoté, v duši pa nas Slovane ravno tako črte kot radikalni Nemci.

Skrejšovšky, kateri je bil uže skoraj eno leto v zaporu v znani pravdi zaradi neplačanega inseratnega novinskega koleka, pomiloščen je od cesarja ter iz ječe izpuščen.

Hrvatski sabor je na 5. avgust sklican, da nadaljuje svoje zborovanje. Dela ga čaka dovolj.

Volitev **srbskega** patrijarha Stojkoviča še nij potrjena. Srbski listi menijo, da Stojkovič ne dobi kraljevega potrjenja. V tem slučaju se bote vsi poslanci odpovedati, ker se nečejo udati magjarski sili niti druga kandidata voliti. V Peštu je uže prišel cesarski sklep glede te volitve, a dozdaj še nij objavljen.

Ogerski državni zbor je sprejel po večini 6. paragraf volilne postave, po katerem nema volilne pravice, kedor je z davki na dolgu.

Vnanje države.

Poljaki v Pruski in v **Rusiji** se čezdalje bolj sprijažnjujejo s slovansko idejo in popuščajo svoja staropoljska sanjarstva. Tako prinaša „Dzennik Poznanski“ članek, v katerem kaže, kako Nemci Poljake in vse Slovane, katere le morejo, po eni strani zatirajo a po drugi bi radi v njih sumljenje do Rusije budili. „Dz. P.“ pa upa za trdno, da se bode ruska vlada premeniti morala, da bode enkrat Gorčakov tako čudna bivša osoba kakor je v Avstriji Metternich. Vemo, da more biti taká slovanska ruska vlada še daleč v bodočnosti, ali vendar se bliža. Mej tem časom hočemo mi stati na straži svoje narodnosti, pravi poljski list, in vi (Nemci) se probudite potem na kraji propasti.

Francoska narodna skupščina je sklenila, da se posvetovanje ustavnih postav odrine do prihodnje sesije. Malartre nasvetuje, da se narodna skupščina do 5. januarja odloži. Nujnost tega predloga je bila s 395 proti 308 glasom sprejeta. Debata se denes vrši. Nij dvomiti, da bode predlog sprejet, potem ostane Mac Mahon sam gospodar in lehko stori, kar hoče.

O **španjskih** razmerah piše francoski „Moniteur“: Francosko obžaluje španjski položaj, a se nikakor ne more vmes vtikati. Njegova naloga je, da nadzoruje meje, kakor je to storilo od početka boja. Gotovo je, da Karlisti orožja in municije niso dobili od francoske strani in da niso francoske ladije prevážale orožja za Karliste. Ako bi Francosko dalo kanone, vzel bi don Karlos uže zdavnaj Bilbao. Francosko živo želi konca mejsobnega boja na Španjskem, ker čuti sama slabe nasledke. „Moniteur“ graja nemške časnike, kateri skušajo dražiti razmere Francoskega do Španjskega, kakor so to storili glede Italije, a brez uspeha.

Bilbao se še zmirom drži proti Karlistem. Poroča se, da je general Moriones Karliste pri Navarri potolkel in jim dosti ujetih vzel.

V **angleški** zgornji zbornici odgovarja Derby na Russelovo interpelacijo, da Špansko dozdaj nij zahtevalo od Angleškega, naj bi pri francoski vladi posredovalo zarad podpore, katero baje Karlisti iz Francoskega dobivajo. Angleško tedaj nobenega koraka pri francoski vladi nij moglo storiti. Kar zadevlje priznanje sedanje španjske vlade, meni ministerstvo, da bi se o tem vse vlevači morale porazumeti, pa še le tedaj, če se bode španjska vlada stalno utrdila.

General **Ignatiev** je oddal sultanu lastnorčno pismo carjevo, v katerem car naznana poroko svoje hčere.

Dopisi.

Iz Kamnika 25 jul. [Izv. dop.] Sredo 22. t. m. je imel sejo krajni šolski svet, ki je imel posvetovati se zarad nove

sobe za tretji razred dekliških šol, ki bi se imela najeti v privatnej hiši. Šolski nadzornik g. Sima, poslan od vlade, ki je vedno imel šolske postave v roki in pri vsaki priložnosti citiral iz njih, da bi svojo „učenost“ pokazál, odobraval je za stanovanje sobe, ki nemajo postavne velikosti in niti prostora za toliko šolaric, kolikor bi moralo obiskavati ta razred. Takajšnji g. učitelj govori namreč o nekih 96 šolaric, ki nemajo prostora v sedanjih prostorih dekliške šole, akopram so tudi večkrat zadnje klopi prazne. Bog zna kje je tistih 96 za katere naj bi se nova soba najela in potem še tudi razpisala nova služba učitelja? V četrtek je imel pa sejo okrajni šolski svet, pri katerej se nij posebnega sklepalo, edino le g. okrajni glavar nam je obljudil, ker nij drugače, da hoče razpisati sedanje službe učitelja in učiteljice, kar smo uže tolkokrat zahtevali. Bomo videli ali ne bode zopet g. glavar pozabil na to, ali pa kako drugače potlačil, da bi ne izgubil privrženca svojega, sedaj nega g. učitelja. Lani namreč bilo je zahtevano od srenjskega odbora in skleneno v sejah krajnega in okrajnega šolskega sveta, da se imati razpisati službi učitelja in učiteljice. Toda g. Klančič nij na vse to nič storil in zahtevanju enkrat ustno odgovoril:

„Kaj vendar mislimo s tem zahtevanjem, da bi bila sramota vzeti službo učitelju, ker bi potem bog zna kam prišel doli v Kočevje, (kjer bi bil res pravi kraj za učitelja kakor tudi za učiteljico), in velike stroške preseljevanja kdo mu jih bo povračal, in posebno ker še zdaj nobene službe nij!“ Tako in enako odgovarjal nam je g. Klančič in vso reč zadušil na ljubo svojemu privržencu, a zdaj nam je obljudil vendar razpisati službe, torej počakajmo. Sploh je pri nas strašen nered v šolskih rečeh in veliko zanemarjenega, kar bi se moralno prej še poravnati, predno se noveje reči jemijo v posvet. Gospoda na delo, in vi narodni šolski svetovalci posebno okrajnega sveta pritisnite na to da se uredé nerodnosti.

Iz Mozirja na slovenskem Štajerskem 25. julija. [Izv. dop.] Reguliranje Savine in naprava posojilnične zadruge najbolj zanimata naše ljudi. Iz početka smo se bali, da se reguliranje Savine začne še le v spodnji savinski dolini, zgornji reguliranja najbolj potrebeni del Savine pa ostane, kakor je. Zato so Rečica in sosednje občine poslale prošnjo do deželnega odbora in do namestnijštva v Gradci, da se naj tudi zgornja Savina, počenši od Ljubnega v svoji neredni strugi popravlja. Prišel je res potem cesarski inženir ter narusal načrt, kako bi se naj reguliranje vršilo od Ljubnega doli. Zdaj še pričakujemo deželnega inženirja ali pa celo komisijo, da potrdi načrt. Sedaj imamo upanje, da pride ta za nas silno imenitna stvar uže v prihodnji sesiji deželnega zборa na dnevni red in da se povoljno za naše kraje reši. — Naša posojilnica še nij začela delati. Slišimo, da je edina zapreka v Celji, kjer se dozdaj še nij rešila vloga za registriranje zadruge. Kakor hitro se to zgodi, skliče se občni zbor in se društvo definitivno konstituira. Koliko nam je poznat kraj in ljudstvo, ima se posojilnica nadejati prav dobrega uspeha. — Žita smo Intos dosti naželi. Pohvaliti moram tukaj nekatere naše gospodarje, da si hote mlatilnice umisliti. Krompir in koruza

prav lepo kažeta, sadja pa nij. V bližnjih paških vinogradih je polno. Kupčija z lesom je letos še dosti dobra.

Domače stvari.

— **(„Narodno društvo“.)** Rodoljubi, katerim smo poslali pole za nabiranje udov „Narodnega društva“, naj blagovolijo ob enem sprejemati letne doneške od društvenikov ter v osmih dneh število društvenikov osnovnemu odboru naznaniti, da vemo, koliko iztisov politične brošure poslati. Za osnovnali odbor „Narodnega društva“:

Dr. J. Vošnjak.

— (Za ljubljansko volitev) v deželnem zboru namesto odstopivšega dr. Supana, ponujajo nemški listi neogibnega dr. Schafferja za „ustavovernega“ kandidata, da si je le-ta uže od c. kr. uradnikov v državnem zboru voljen. A mi menimo, da v deželnem zboru zdaj nij treba nobenega ustavoverstovanja in puhlega frazovanja, kakor ga g. Schaffer umeje, nego v praktičnem življenji in v gospodarstvenih deželnih rečeh izvedenega moža. Ali se budem vsi neodvisni življi za tacega v kaki osobi zedinili, katera bi imela te lastnosti — ne moremo še vedati. Želeti bi bilo.

— (Iz Črnomlja) se nam je 26. jul. telegrafiralo: C. kr. okrajni poglavar Tribuci je kljubu pritožbe osemdeseterih volilcev nepostavno narejene volilne liste in komisijo potrdil. Pritožba do vlade ne zaostane. Pričakujemo da bode rešenje c. kr. vlade pravilnejše, nego okrajnega glavarstva.

Občinski volilci.

— (Na Borovnici) se snuje, kakor se nam poroča, slovensko bralno društvo. Pravila so vladu uže v potrjenje predložena.

— (Imenovanja.) Finančna direkcija je imenovala Val. Vojvodo za asistenta pri c. kr. deželnem izplačevalnem uradu, dalje L. Peča, Fr. Skrema, J. Kneza in Vend. Küssla za definitivne, J. Zupanca, J. Jurmana in Fr. Bukviča za provizorne davkarske adjunkte.

— (V Idriji) so razpisane: služba rudarskega zdravnika (1000 gld. etc), dalje štiri učiteljske in tri učiteljice službe. Vloge do 20. avg.

— (Potres). Iz Postojne se nam piše 26. julija: Denes zjutraj ob 5. uri je bil pri nas nenavadno močan do 6 sekund trajajoč potres, ki je vlekel od juga proti severu. Podzemeljsko bučanje je bilo nenačadno glasno.

— (V Trstu) je bil v soboto dopoldne velik vihar. Trešilo je v dve barki. Pri tej priložnosti sta dva mornarja v morje pala od straha pred strelo, in da si so ju potem ven izvlekli, sta močno poškodovana.

— (Obsoten.) Iz Litije se nam piše 26. julija: V petek je bil pri tukajšnji c. kr. sodniji dan zaradi nekega tepeža, ki se je bil godil nedavno v vasi Vintarjevc. Neki Markotovec je namreč, ko je šel z več tovariši iz semnja, nekega Petelinščaka zaradi žal besede z vilami po glavi obtolkel ter mu levo roko prebodel. Petelinščak se je hotel pred sodnijo pobotati, a Markotovec nij hotel ničesa slišati, in je rekel, da mu je žal, da še tistih nij „okresal“, ki so mu branili. Sodnija pak ga je obsodila na tri tedne zapora in 30 gl. kazni.

— (Iz Št. Petra) na Notranjskem se nam piše: 22. t. m. je konduktor po imenu Micelli v nesrečo prišel na sv. Peter-reški progi. Padel je v enem tunelu iz prvega voza, v katerem je voditelj vlaka. Obedve noge mu je odvozilo in eno roko stlačilo. Nesrečnež je bil v Reko odpeljan, kjer je umrl.

— (Samaritanska ljubezen.) Od ilirske Bistrice na Notranjskem se nam piše: Pošten kmet, kateremu so edino slabe letine krive, da se je zadolžil, pride v pest kapitalistu, kateremu se pripisuje velika podobnost pajku — kadár svojo žrtev v mrežo dobi. Če bi to dolgo trajalo, bi kmet na kant prišel. Usmilila se ga torej cerkvena starešina bistrške podružnice in hočeta revčku pomagati, ter mu pri sedanjih razmerah dober kup denar preskrbeti pa se znebi odruga. A ključarja obračata g. dekan pa obrne. Cerkvena starešina hočeta ovih 500 goldinarjev katere je neki umrli zapustil v namen zidanju stolpa na bistrški cerkvi in katere je g. dekan v ljubljanski hranilnici naložil — kako potrebnemu kmetu izročiti proti večjim obrestim nego se v hranilnici dobivajo, in to se ve proti pupilarični varnosti. V družbi s kmetom gresta v farovž. Komaj zagleda g. dekan deputacijo — ne da bi bil kdo kako besedico o prošnji črhnih — zarohni in reče: „Iz tega pa že ne bode nič“. Ključarja to vedenje osupne prosita, razlagata da bi bilo dovoljeno posojilo ne le v hasek revnemu kmetu nego tudi v hasek dobrodelnega namena glavnice. A vse nič ne koristi. Dekan se izgovarja, da neče „nobenih sitnostij“ imeti in se s kmetom preprijeti. Tudi resno zahtevanje da se mora kmetu posoditi njih imelo nobenega uspeha in resno in opravičeno očitanje komodite g. dekana i da se nauk duhovstva ne strinja z njihovim dejanjem, vzbudilo je še večjo razburjenost tako da je deputacija, ne da bi kaj opravila, morala zapustiti farovški vrt, na katerem je bila avdijenca. — V „Novicah“ se klerikalni gospodje vedno hudujojo nad kristjanskimi židi, a da bi se neusmiljenemu odiranju v okom prišlo, o tem niti nečejo vedeti; svojemu bližnjemu ne hote pomagati, prezirajo nauk osnovatelja vzvišene religije.

— („Lump!“) V Kozjem je bila 18. t. m. sodnijska razprava proti g. fajmoštru Martinu Zevniku pod Gorami zavoljo razčljuene česti. Posestnik Kunej pod Gorami, vdovec, se je hotel zopet oženiti. Gre z nevesto in dvema pričama k g. fajmoštru, kateri pa je ravno večerjal in nejevoljen bil, da ga motijo mej jedjo. Fajmošter začne zmerjati priči in ju v naglosti „lumpe“ imenuje. Priči so ga vsled tega tožili in fajmošter je bil na 10 gold. kazni obsojen.

— (Iz Središča) na slov. Štajerskem se nam piše 25. jul.: Letina je pri nas precej dobra, žito se zdaj mlati, pa zrno njih polno in čvrsto — brž ko ne je to mraz škodoval. Dolga leta uže se turšica njih tako lepo kazala, kot letos, vendar si kmetovalec dosta ne obeta, suše se boječ, ker, dasiravno je nebo večkrat z oblaki prevlečeno, vendar — njih dežja. Če skoraj rosa ne pride bo tudi s krompirjem slab.

— (Od Velike nedelje) blizu Ormuža se nam piše 26. julija: Včeraj ob 5. uri zvečer je v tukajšnji okolici kakor v Vičanskem vrhu, v Runču itd. toča veliko škode naredila. Pravi se, da je gerice na pol poško-

dovala. Kako daleč je segala in da-lj je pobila tudi pri Mariboru, Ptiju, od koder je prišla, nam še nij znano. Tudi po ljudomerskih goricah po glasovitem radi dobrega vina Strmca je precej mnogo škode učinila.

— (Iz Ljutomera) se nam piše: Železnica Dunaj-Novi se vendar utegne v kratkem zidati vsaj do ogersko-hrvatske meje. Inženjerji (vladni in drugi) trasirajo zdaj po vzhodnem Štajerskem to črto, katere zidanje utegne ministerstvo uže prihodnjemu drž. zboru predlagati. — Pri nas imamo parnih mlatilnic uže na izbiro. Eno je dovozil k nam privatnik g. Kočjančič iz Goriškega, drugo (večjo) pa je nakupilo družba podvetnikov. — Žita pa ne kaže kaj dosta pri nas; v vinogradih kaže lepo — nevihte nijsmo imeli nobene, dasi je v goricah včeraj nekaj toče palo.

— (Iz Gorice) se nam piše: Utonil je v reki Vipavi 26letni mladenič pri Mirnem, hoteč rešiti potapljačo se deklico, katero je srečno na breg privel a za plačilo je moral svoje življenje žrtvovati. Zgrabil je izvrstnega plavalca najbrže krč, pomoč je došla prekasno, potegnili so mrtvo truplo iz vode.

— (Vreme) Po hudi vročini je v soboto zvečer začelo deževati, ter je celo noč in tudi v nedeljo do večera po malem deževalo, potem se je zvedrilo in nastala bode menda prejšnja vročina. Dež je bil silno potreben, tako za polje in senožeti, kakor za vinograde. Te dni je toča na več krajih se usula vendar dozdaj še nij take velike škode napravila, kakor laui do tega časa.

Razne vesti.

* (Iz Moskve) Pri banketu, kateri se je napravil v Moskvi na čast Albrehtu napil je governér zdravico avstrijskemu cesarju in cesarici. Albreht se zahvaljuje v ruskem jeziku in pije na zdravje carja in vrle ruske armade.

* (Strašna povodenj) je bila 25. julija pri Retzu na Nižjem Avstrijskem. Voda se je tako naglo vlijala, da je naenkrat poplavila celo dolino; osem velikih vasi je popolnem pod vodo stalo, 50 hiš je čisto podlitih in odnesenih, 100 pa je tako podjenih, da se vsak čas podero; zlasti otroci so utonili. Na streho neke hiše se je rešila mati s tremi otroci, a hiša se je podrla in vsi širje so žalostno smrt storili. Tudi dosti živine je poginilo. Škoda se ceni na več ko en miljon gold. Od vinogradov je vsozemlje s trajem vred odneslo, v dolini paknjive in travnike zasulo.

* (Obilo sadja) Na Avstrijskem je letos toliko sadja, da hoče vse drevje polomit. Črešenj še nikoli nij bil toliko, kolikor letos; slive (črešlj), jabelka, gruške so tako polne, da se morajo veje na vseh krajih podpirati. Tudi iz drugih dežel se sliši, da je obilno sadja.

* (Umor deteta in samoumor.) V Skrovicah na Českem je 19 letna lepa deklica Marija Vaclavíček imela znanstvo z mladim meščanskim sinom, kateri jo je večkrat v ujeni hišici obiskal. Nesrečna skoraj čuti, da nij sama, vedar svojega stanja ve začraviti do poroda. Dne 9. julija t. l. najde se v potoku blizu vasi truplo novorojenega deteta. Sum hitro leti na Marijo M. in pri sodnijski preiskavi se res pokaže, da je bila porodila. A uže mej preiskavo je nesrečna mati večkrat omedela in precej potem umrla. V obupnosti, ker njeni ljubček ni več zanjo maral, odpravila je deteta in potem sama sebi zavdala.

* (Na ladiji.) Mej Dunajem in Požnom gre lokalni parobrod. Neki mož pride

s svojo osemletno hčerko ter se odpelja v Požun. Sredi Donave zgrabi svojo hčerko ter jo hoče v Donavo poriniti. Teško so mu zabranili okolo stoeči pasažirji, kateri so potem dekleta v svoje varstvo vzeli, neusmiljenega očeta pa v Požunu sodniji izročili.

* (Krote je deževalo) 15. julija v Orleanskem mestu na Francoskem. Huda nevihta se vstavi nad mestom, dež se vlije, z dežjem vred pa padejo na tla neštevilne krote, da so vse ceste bile pokrite s to grdo živalijo. Naravoslovi si belijo glave, odkod je naenkrat prišlo toliko krot.

* (Novo more.) Ženjalni Francoz Le-seps, kateri je po sueškem kanalu zvezal srednje z rudečim morjem, izdeluje zdaj zopet velikanski načrt. On hoče sredi saharskih pustin v severni Afriki napraviti veliko morje. Zemljemerci so namreč zmerili visokost površja saharske puščave ter našli, da del puščave dosti niže leži od srednjega morja. Ako se tedaj izkoplje kanal od srednjega morja do tega dela puščave, napolnila bi se globočina in nastalo morje, 80 ur dolgo 15 ur široko in 10 do 20 sežnjev globoko, katero bi bilo zvezzano s srednjim morjem. Nasledki tega početja se zdaj če ne dado razsoditi. Kjer zdaj vsled peska, suše in vročine nij niti obdelovane zemlje, niti človeških naselbin, postala bi sčasom mesta pomorska, zrak bi se ohladil in zemlja se obdelovala. Lesseps ceni stroške na 12 milijon. frankov. Francoski vojni minister je privolil potrebno sveto za prva dela iz državne kase ker bi izpeljava te ideje zlasti za francoski Algir bila neizrekljive imenitnosti.

Poslanec.

Gg. H. in K. v Radovljici, katera sta se v gostilnici pri Basteljnu v navzočnosti tujcev izrazila, da se v Radovljici dolgočasita in katera sta sploh po mestjanih in kmetih udihala, priporočam v bodočnost malo več previdnosti in dostenosti. Sicer je njima prosto, kakor uradnikoma, če jima nij prijetno v Radovljici bivati, in če se jima zdiha za Kranjskogoro, da prosita za prestav služeb, kar bo mnogim mestjanom in kmetom jako všeč. K.

Poslanec.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

» London.«

Vsem trpečim po izvrstni Revalescière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledi bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznicah, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, nadluhu, kašelj, naprebabljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlice, vrtoglavico, naval krv, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krv tudi ob času nosečosti, scalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaju 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno ginéval in vsled tega dalj časa nijsem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudovitej Revalescière, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesecnem vživanju Vaše tečne in žlahnte Revalescière popolnem zdravje in okrepanega, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napotem sem tedaj, vsem bolnim to razmerno jako dober kup in okusno zdravilo kot najbolj lek priporočati in ostajem Vaš udan!

Gabriel Teschner,
slušatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovice, 30 aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolju in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prosititi, da mi na poštno povzetje 1 funt Revalescière navadne sorte, poleg razločnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem
Nikola G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Přilep, pošta Holešan na
Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeta Revale-
sciere du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost
in neprebavljivost dobro in splošno zdravilo, Vas
prosim, da mi od prave Revalescieri 2 funta na po-
vzetje kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

Jozef Rohaček, gozdar.

Tečnejši kot mesec, prihrani Revalescieri pri
odraženih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,

— Revalescieri-Biscuiten v puščah à 2 gold. 50 kr.
in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji,
Walfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradel bratje Oberanzmeyr, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovec P. Birn-
bacher, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Merann J. B Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih le-
karjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošlja dunaj-
ška hiša na vse kraje po poštih nakaznicah ali povzetih.

Tujci.

26. julija:

Evropa: Mayländer iz Reke. — Sondler iz Voloske. — Krismanč, Lugič iz Pokleka. — Oestereicher, Flus iz Prage. — Morpurga, Kovačič iz Trsta. — Braun iz Hrvetske. — Fischer iz Gradea. — Jenko iz Belgrada.

Pri Slovu: Kovačič, Staffler, Morpurga iz Trsta. — Rosbach iz Leipciga. — Paruchier iz Celovca. — Kasilister iz Trsta. — Germ s hčerjo iz Novega mesta. — Stare z gospo iz Kamnika. Lugo iz Verone. — Kobler iz Reke. — Kraus iz Velikih Lašč. — Milavec iz Cerknice. — Bauer iz Dunaja. — Goričar iz Mozirja. — Ruzicka iz Warždina. — Kratki iz Gorice. — Legat iz Dobrove.

Pri Maliči: Bar. Senyey, Deutsch,

Turnavsky, Regul, Linzer, Wlah, Spizer, Landisel iz Dunaja. — Fadar iz Warždina. — Röding iz Gradca. — Mornpurga iz Trsta. — Pučnik iz Kranja. Cholnar iz Pešte. — Kocijančič iz Trsta. — Tuck, Ditrich iz Vipave. — Kimel iz Dunaja. — Barey trgovec iz Senja. — Desepi potnik iz Trsta. — Müller iz Šenave.

Pri Zamoreci: Čuček iz Lomkata. — Didon iz Dunaja. — Skerli iz Trsta. — Klaus iz Gradca. — Bellan iz Zavornike. — Peschke iz Trsta. — Scharsch iz Pešte. — Hela iz Innsbruka.

Pri Virantu: Peteshman, Postojna. — Pri carju avstrijskem: Jaklič iz Š. Martina pri Litiji. — Berger iz Gradca. — Maček iz Židanega mosta.

Pri bavarškem dvoru: Lončarič iz Reke. — Antič iz Divače. — Rumpler s hčerjo iz Š. Petra.

Mej mnogimi naznanimi, posebno za ure, merijo marsi-
kateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak
varuje z lastnega dobička takšne ure kupiti, za katere firma
prodajalca ne daje dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure
se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzemejo, dokaz naj-
strogejše solidnosti!

Neverjetno, pa resnično!

Za 10 in 12 gl. prava angleška, srebrna cilindrasta ura, s
čisto verižico, medaljonom, etuijem, ključem
in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim stekлом vred.
Taiste krono-časomerne ure, najfinje v ognji pozlačene samo 12 gld.
50 kr.

15 in 20 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura,
tako zvana cesarska ura, ki je najboljše delo, kar
se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne mo-
rejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura
niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lehke, lične,
poleg tega tako zvana elegantne in okusne, in kar
je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k
takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem
fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 18 ali 25 gl. prava angleška srebrna siderna ura, sa-
vonete z dvojnim pokrovom, najfinje v ognji pozlačene samo 12 gld.
50 kr.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kro-
nometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata,
usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remon-
toarna ura, najmočnejšega obsega, s kri-
stalnim steklom, kolesjem iz nikelina v pravem, čistem talmi-zlatu; te
ure imajo celo pred drugimi to prednost, da se brez ključa navijajo;
k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in ga-
rantilnim listom vred zastonj.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega
srebra in prav pozlačena, s verižico okolo
vrata in garantilnim listom vred.

Samo 20 gl. prava angleška najfinje v ognji pozlačena sre-
brna kronometerna ura z dvojnim pokrovom, naj-
finje emailirana, s fino verižico medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinje prava angleška si-
derna ura, na 15 rubinov, z
verižico, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa
navija, z verižico in medaljonom vred.

Samo 40, 50 in 60 gl. zlata ura za gospe z diamanti.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remon-
toarna ura z dvojnim pokrovom,
garantovana in patentovana.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico,
medaljonom in garantilnim listom
vred.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura
s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s
kristalnim steklom, 105 in 115
gld. z dvojnim steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remon-
toarom, dvojnim pokrovom in kri-
stalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar druga razglašene ure ceneje.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in
ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1½, gl. 3, 5 do 10 gl.

Dunajska borza 27. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld. 20	krs.
Enotni drž. dolg v srebru	75	15
1860 drž. posojilo	108	"
Akcije národne banke	976	"
Kreditne akcije	231	"
London	110	85
Napol.	8	85
C. k. cekini	—	"
Srebro	104	15

20 dobre tesarjev

(Zimmerleute)

dalje

kolarji (Wagner)

dobodo precej posla za dolgo časa pri podvetništvu Istri-
janske železnice v Paznu (Pisini), kakor v
družih blizu Pisine ležečih postajah.

(203—1)

Zlatnine

od c. kr. urada za kovani denar na Dunaji kot prave uradno
izprobane.

Prstani.

Prstani za dame gld. 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15.
Pečatni prstani za gospode gld. 8, 10, 11, 12 do 20.
Zakonski prstani gld. 5, 6, 7, 8.

Zlate urne verižice.

Verižice, kratke s ključem gld. 15, 20, 25, 30, 35 do 80 v vseh izdelanjih,
kakor se moreš zmisliti.

Verižice, dolge z gladkim ali faconiranim premikačem z biseri ali na robce
zbrusenim kamnom gld. 28, 30, 35, 40, 55, 60, 65, 70, 80 do 150.

Zlati medaljoni

za gospode in gospe.
Z žlahtnimi kámeni gld. 14, 16, 18, 20, 22, 24, 30, 35, 40, 45, 50.

Zlate garniture.

Broše in uhani gld. 18, 20, 24, 30, 35, 40.

Z žlahtnimi kámeni ali biseri gld. 36, 40, 45, 50 do 200.

Z dijamanti ali brillanti gld. 60, 80, 90, 100 do 500.

Zlati uhani.

Lečice za otroke gld. 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3, s kámenji ali brez njih.
Uhani, dolgi ali okrogli s kapljami ali brez njih, gladka ali z žlahtnimi

kámeni ali v obliki pušice gld. 12, 15, 18, 20 do 30.

Boutons z dijamanti ali brillanti gld. 50, 55, 50, 100 do 500.

Zlati gumbiči za srajce in manšete.

Z žlahtnimi kámeni gld. 6, 7, 8, 10, 12, 14, 18, 20.

Zlate broše.

Navadne v najnovejši izvrštvu gld. 12, 15, 20 do 25.

S fotografijami gld. 12, 15, 16 do 40.

Zlati križci

gld. 6, 7, 8, 9, 10, 12.

Z biseri ali žlahtnimi kámeni gld. 8, 9, 10, 12 do 25.

Zlate naprse in igle.

V raznih oblikah, Jokey, Sport itd. od gld. 5 do 30.

Z žlahtnimi kámeni od gld. 5 do 30.

Z brillanti gld. 15 do 150.

Zlate bracelet.

Gladki obročki različne velikosti gld. 18, 20, 26, 30 do 60.

Z žlahtnimi kámeni ali biseri 30, 36, 40, 50 do 80.

Z brillanti od gld. 80 do 500.

Pismena naročila

se na poštno povzetje ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrši. Na
posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzetje na izbirko
in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim
s svojimi terjatvami na visočini časa.

Vsi, ki si nove ure in zlatnine naročiti želé,

Vsi, ki stare ure ali staro zlatnino za novo zamenjati hočejo, so
prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philip Fromm,
Uhren- und Goldwaaren-Fabrikant,
Rothenthurmstrasse 9, nasproti Wollzeile,
Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(188—2)